

สรุปสาระสำคัญ

อุตสาหกรรมผัก-ผลไม้แปรรูปเป็นอุตสาหกรรมการเกษตรที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมที่ก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มแก่ผลิตผลทางการเกษตร ซึ่งเสื่อมคุณภาพและเน่าเสียได้เร็ว รวมทั้งก่อให้เกิดการจ้างงานเป็นจำนวนมาก อุตสาหกรรมผัก-ผลไม้แปรรูปเป็นอุตสาหกรรมที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลในการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาคเพราะเป็นอุตสาหกรรมที่ใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น ช่วยสร้างงานและกระจายรายได้สู่ชนบท

อุตสาหกรรมผัก-ผลไม้แปรรูปที่สำคัญ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ประเภทบรรจุกระป๋อง ผลิตภัณฑ์ของดอง อบแห้ง และคั้นน้ำ เป็นต้น โรงงานอุตสาหกรรมผัก-ผลไม้แปรรูปในภาคเหนือเกือบทั้งหมดเป็นโรงงานขนาดเล็ก มีเงินทุนไม่เกิน 10 ล้านบาท ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในภาคเหนือตอนบน คือที่จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ ลำปาง ลำพูน แพร่และตาก

อุตสาหกรรมผัก-ผลไม้แปรรูปในภาคเหนือที่ผลิตในลักษณะโรงงานส่วนใหญ่จะผลิตผลิตภัณฑ์ผัก-ผลไม้แปรรูปหลายชนิดควบคู่กันไป เพื่อให้การผลิตดำเนินไปอย่างต่อเนื่องตลอดปี สำหรับผู้ผลิตขนาดกลางจะดำเนินการแบบครบวงจร โดยการเข้าไปส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกและประกันราคา รับซื้อผลผลิต ทั้งนี้เพื่อให้ปริมาณวัตถุดิบมีเพียงพอกับความต้องการและมีคุณภาพสม่ำเสมอ

ตลาดของอุตสาหกรรมผัก-ผลไม้แปรรูป ส่วนใหญ่เป็นตลาดในต่างประเทศประมาณร้อยละ 70 ผลิตภัณฑ์ผัก-ผลไม้แปรรูปที่มีการส่งออกในปริมาณมาก ได้แก่ ข้าวโพดฝักอ่อนกระป๋อง หน่อไม้กระป๋อง จิงคอง แดงคอง หอมหัวเล็กแห้ง สับปะรดกระป๋อง ลำไยกระป๋อง เงาะกระป๋อง และน้ำสับปะรดกระป๋อง เป็นต้น ซึ่งในช่วงปี 2527-2530 การส่งออกผลิตภัณฑ์ผัก-ผลไม้แปรรูป มีมูลค่าส่งออกเพิ่มขึ้นจากมูลค่า 3,830.02 ล้านบาท ในปี 2527 เป็น 5,876.44 ล้านบาท และ 7,291.26 ล้านบาท ในปี 2529 และ 2530 ตามลำดับ หรือมูลค่าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 22.9 ต่อปี ตลาดที่สำคัญ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น ประเทศในยุโรป แคนาดา ฮองกง มาเลเซีย สิงคโปร์ และประเทศในตะวันออกกลาง ฯลฯ

นโยบายของรัฐบาลที่มีต่ออุตสาหกรรมผัก-ผลไม้แปรรูป เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมนี้ให้เจริญก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น ได้แก่ การกำหนดมาตรการให้การส่งเสริมสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือแก่อุตสาหกรรมผัก-ผลไม้แปรรูปในด้านต่างๆ เช่น กำหนดมาตรฐานสินค้า กำหนดให้โรงงานน้ำตาลจำหน่ายน้ำตาลทรายในราคาพิเศษ ระวังการตั้ง / ขยายโรงงานสับปะรดกระป๋อง ให้การส่งเสริมการลงทุนส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตวัตถุดิบให้มีลักษณะและคุณภาพตรงตามความต้องการของโรงงาน และมาตรการส่งเสริมการส่งออก เป็นต้น

สำหรับคู่ทางการส่งออกผลิตภัณฑ์ผัก-ผลไม้แปรรูปของไทยในอนาคต โดยทั่วไป แนวโน้มของตลาดและการแข่งขันเอื้ออำนวยแก่การขยายการส่งออกผลิตภัณฑ์ผัก-ผลไม้แปรรูปเกือบ

ทุกชนิด ผลิตภัณฑ์ที่มีลู่วางขายตลาด ได้แก่ ข้าวโพดฝักอ่อนกระป๋อง จิงคอง แดงคอง ลำไยกระป๋อง
ลิ้นจี่กระป๋อง น้ำกระทกรกฝรั่ง และน้ำส้ม เป็นต้น ตลาดที่มีลู่วางในการส่งออก ได้แก่ สหรัฐอเมริกา
ญี่ปุ่น แคนาดา ออสเตรเลีย ประเทศต่าง ๆ ในทวีปยุโรปและตะวันออกกลาง สิงคโปร์ และฮ่องกง
เป็นต้น